

ADVOKATFORENINGEN

**SIKKERHETSSTILLELSE OG
PROFESJONSANSVARSFORSIKRING**

KOLLEKTIV AVTALE

**FOR MEDLEMMER AV
ADVOKATFORENINGEN**

Forsikringsvilkårene er utarbeidet av Advokatforeningen og kan bare benyttes dersom du tegner forsikring gjennom Advokatforeningen

VILKÅR
Gjelder fra 1. januar 2021

1. GENERELLE FORHOLD.....	4
1.1. AVTALENS PARTER	4
1.2. AVTALEN	4
1.3. REGLER FOR KOLLEKTIVAVTALEN. FAL § 9-2.....	4
1.4. ADGANGSNEKT OG UTELUKKELSE	5
1.5. FORHOLDET MELLOM VIRKSOMHET OG FORSIKRINGSFORM	6
1.6. PERSONOPPLYSNINGER	6
1.7. ADVOKATFORENINGENS (FORSIKRINGSTAKERS) UTVIDEDE RETTIGHETER	7
2. SIKKERHETSSTILLELSE FOR ADVOKATVIRKSOMHET	7
2.1. HVEM OMFATTES AV SIKKERHETEN	7
2.2. HVA OMFATTER SIKKERHETEN.....	7
2.3. SIKKERHETENS STØRRELSE, ADVOKATVIRKSOMHET	7
2.4. OPPGJØR UNDER SIKKERHETSSTILLELSEN	8
2.5. REGRESS	8
2.6. OPPHØR/OPPSIGELSE AV SIKKERHET.....	8
3. SIKKERHETSSTILLELSE FOR EIENDOMSMEGLING (ALT. UTVIDELSE)	8
3.1. HVEM OMFATTES AV SIKKERHETEN	8
3.2. HVA OMFATTER SIKKERHETEN.....	8
3.3. SIKKERHETENS STØRRELSE	8
3.4. ANSVAR FOR PREMIE	9
3.5. OPPGJØR UNDER SIKKERHETSSTILLELSE	9
3.6. REGRESS	9
3.7. OPPHØR/OPPSIGELSE AV SIKKERHET.....	9
4. PROFESJONSANSVARSFORSIKRING FOR ADVOKATVIRKSOMHET	9
4.1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR	9
4.2. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER	9
4.3. HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER (UNNTAK)	10
4.4. HVOR GJELDER FORSIKRINGEN	11
4.5. NÅR GJELDER FORSIKRINGEN	11
4.6. FORSIKRINGSSUM.....	12
4.7. SIKKERHETSFORSKRIFTER	12
5. PROFESJONSANSVARSFORSIKRING FOR EIENDOMSMEGLING	12
5.1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR	12
5.2. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER	13
5.3. HVOR GJELDER FORSIKRINGEN	13
5.4. NÅR GJELDER FORSIKRINGEN	13
5.5. HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER.....	13
5.6. FORSIKRINGSSUM.....	13
5.7. SIKKERHETSFORSKRIFTER	14
6. KRIMINALITETSFORSIKRING.....	14
6.1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR	15
6.2. DEFINISJONER	15
6.3. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER	15
6.4. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER	16
6.5. NÅR FORSIKRINGEN GJELDER	16
6.6. FORSIKRINGSSUM.....	17
6.7. SERIESKADEKLAUSUL	17
6.8. HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER (UNNTAK)	17
6.9. SIKKERHETSFORSKRIFTER	17

7. INKLUDERT UTVIDELSE – MEDIERÅDGIVNING	18
7.1. HVA UTVIDELSEN OMFATTER	18
7.2. OMFANG.....	18
7.3. REGRESS	18
8. UTVIDET DEKNING FOR DATAANGREP	19
8.1. DEFINISJONER:	19
8.2. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER	19
8.3. HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER.....	21
8.4. NÅR GJELDER FORSIKRINGEN	21
8.5. FORSIKRINGSSUM.....	21
8.6. SIKKERHETSFORSKRIFTER	21
9. BEHANDLING AV ERSTATNINGSKRAV	22
9.1. SIKREDES PLIKTER VED MOTTATTE KRAV.....	22
9.2. FORSIKRINGSGIVERS/SIKKERHETSSTILLERS PLIKTER VED MOTTATTE KRAV.....	22
9.3. SIKREDES PLIKTER VED OPPDAGELSE AV STRAFFBARE FORHOLD	23
9.4. DOKUMENTASJON AV TAP VED OPPDAGELSE AV STRAFFBARE FORHOLD	23
9.5. VED SKADETILFELLE ETTER VILKÅRENE PUNKT 7 ELLER 8	24
9.6. SERIESKADEKLAUSUL	24
9.7. EGENANDEL FOR FORSIKRING	24
9.8. BEGRENSNINGER I FORSIKRINGSGIVERS ERSTATNINGSPLIKT	24
9.9. SVIK MOT FORSIKRINGSGIVER	24
9.10. FRIST FOR Å MELDE KRAV.....	24
9.11. ADRESSE.....	24
9.12. LOVVALG OG VERNETING	24

1. Generelle forhold

1.1. Avtalens parter

Forsikringstaker: Den Norske Advokatforening (Advokatforeningen)

Sikrede/deltaker: Medlem som har tilsluttet seg avtalen, og som fremgår av forsikringsbeviset.

Sikkerhetsstiller/

forsikringsgiver: Gjensidige Forsikring ASA

1.2. Avtalen

1.2.1. Hva avtalen gjelder

Avtalen er en kollektiv forsikringsavtale, som omfatter:

- Pkt. 2; sikkerhetsstillelse som følger av domstoloven og advokatforskriften
- Pkt. 3; sikkerhetsstillelse som følger av eiendomsmeglingsloven og eiendomsmeglerforskriften (mulig utvidelse)
- Pkt. 4; profesjonsansvarsforsikring for advokatvirksomhet
- Pkt. 5; profesjonsansvarsforsikring for eiendomsmeglingsvirksomhet (mulig utvidelse)
- Pkt. 6; kriminalitetsforsikring
- Pkt. 7; mediehandtering
- Pkt. 8; dataangrep (nettverkssikkerhet og personvern)

I tillegg gjelder alminnelige erstatningsrettslige regler og lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 nr. 69 (FAL).

1.2.2. Forsikringsavtalen består av

- forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner
- de vilkår som er angitt i forsikringsbeviset

1.3. Regler for kollektivavtalen. FAL § 9-2

Forsikringen er ettårig, med ikrafttredelsesdato 1. januar. Forsikringen er kun tilgjengelig for medlemmer av Advokatforeningen, og forutsetter separat søknad om deltakelse. Forsikringen kan tidligst tre i kraft når medlemskap i foreningen og søknad om deltakelse i forsikringen er innvilget.

Søknad om deltakelse i sikkerhetsstillelsen og forsikringen, og melding om endringer eller oppsigelse, sendes skriftlig til Advokatforeningen. For søknad om deltakelse henvises til skjematikk for innmelding på Advokatforeningens hjemmeside (advokatforeningen.no). Advokatforeningen fører fortegning over medlemmene. Premiebetaling finner sted til Advokatforeningen.

For advokatfullmektiger, hvor prinsipalen har sikkerhetsstillelse i Advokatforeningens kollektivordning, skal det tegnes egen profesjonsansvarsforsikring.

Deltakelse i sikkerhetsstillelse og forsikring for eiendomsmegling forutsetter deltakelse i Advokatforeningens kollektive profesjonsansvarsforsikring for advokatvirksomhet. Forsikring for eiendomsmeglingsforetak forutsetter at fagansvarlig er advokat med aktiv advokatbevilling.

Ved innmelding senere i året beregnes risikopremien etter et pro rata prinsipp, basert på antall måneder som omfattes. For inntreden inne i en måned beregnes risikopremien for hele måneden.

For inntreden i desember, beregnes premie først for påfølgende forsikringsår/periode.

Hvis deltaker forut for nytt forsikringsår er kjent med og underretter Advokatforeningen om at behovet for den aktuelle forsikringen vil opphøre innen 31. mars, gis det anledning til å tegne en korttidsforsikring for tre måneder.

FAL § 3-6 er fraveket ved at det ikke gis ristorno dersom forsikringen opphører i løpet av forsikringsperioden; 1. januar – 31. desember. Det gis likevel ristorno dersom Advokatforeningen etter pkt. 1.4 sier opp sikkerhetsstillelsen og forsikringen i løpet av perioden og det kan dokumenteres at det er tegnet nye avtaler, som dekker ansvaret for den periode det kreves ristorno for. Ristorno beregnes fra første hele måned etter at vilkårene for ristorno er oppfylt.

Dersom deltaker taper sin advokatbevilling ved dom, eller bevillingen opphører på annen måte, herunder trer ut av kraft, jf. domstolloven § 230, plikter deltaker å varsle Advokatforeningen straks avgjørelsen er kommet til vedkommendes kunnskap.

Betaling etter utløpet av betalingsfrister, som angitt i FAL § 5-2, anses som en anmodning om ny forsikring.

1.4. Adgangsnekt og utelukkelse

1.4.1. Adgangsnekt

Ut over det som følger av pkt. 1.3, kan advokat/advokatfullmektig nektes adgang til forsikringen eller nektes forhøyet forsikringssum dersom:

- det i løpet av de siste fem år har vært meldt mer enn to skadesaker, vedkommende har voldt skade forsettlig, eller det er foretatt utbetaling under sikkerhetsstillelsen eller
- deltakerens faglige, økonomiske eller etiske forhold anses å medføre en særlig risiko eller
- sak om erstatningsansvar pågår eller erstatningsansvar er pålagt for virksomhet som ligger utenfor virksomhet som kan utøves i medhold av advokatbevillingen eller
- vedkommende utøver eller har utøvet advokat-, eiendomsmeglings- eller inkassovirksomhet uten å ha de nødvendige tillatelser, herunder sikkerhetsstillelse.

1.4.2. Oppsigelse

Forsikringen kan sies opp i samsvar med reglene i FAL § 5-2 og med en frist på to uker dersom premie ikke betales innen angitt frist.

Forsikringen kan sies opp i samsvar med reglene i FAL § 9-6 og med en frist på to uker dersom:

- deltaker ikke lenger er medlem av Advokatforeningen, eller vilkår for opphør av medlemskap iht. foreningens vedtekter er til stede eller
- deltaker utøver eller har utøvet advokat-, eiendomsmeglings- eller inkassovirksomhet uten å ha de nødvendige tillatelser, herunder sikkerhetsstillelse, eller
- deltaker ikke oppfyller kravene til eierinteresse som angitt i disse vilkår pkt. 5.1, eller eiendomsmeglingsforetaket ikke lenger har advokat som fagansvarlig.

Forsikringen kan sies opp i samsvar med reglene i FAL § 4-3 og med en frist på to uker dersom oppgaver over eiendomssalg, som er grunnlag for beregning av premie for eiendomsmegling, ikke er inngitt av advokat eller foretak innenfor angitte tidsfrister.

Forsikringen kan sies opp i samsvar med reglene i FAL § 3-7 og med en frist på to måneder dersom:

- det i løpet av de siste fem år har vært meldt mer enn to skadesaker, vedkommende har voldt skade forsettlig, eller det er foretatt utbetaling under sikkerhetsstillelsen eller
- deltakerens faglige, økonomiske eller etiske forhold anses å medføre en særlig risiko eller

- sak om erstatningsansvar pågår eller erstatningsansvar er pålagt for virksomhet som ligger utenfor virksomhet som kan utøves i medhold av advokatbevillingen.

1.5. Forholdet mellom virksomhet og forsikringsform

Den enkelte advokat skal velge forsikringsomfang ut fra den virksomhet vedkommende driver.

1.5.1. Advokatvirksomhet (frittstående)

Advokatvirksomhet er iht. domstoloven § 231 virksomhet som en advokatbevilling gir innehaveren rett til å drive. Som advokatvirksomhet regnes likevel ikke virksomhet som drives i medhold av annet enn advokatbevilling.

1.5.2. Internadvokat (bedriftsadvokat og offentlig ansatt advokat)

Virksomhet som internadvokat er iht. domstoloven § 233 a advokatvirksomhet som utøves av en ansatt advokat, som i det vesentlige utfører oppdrag for sin arbeidsgiver eller for andre selskaper som tilhører samme konsern. For slik advokatvirksomhet skal det ikke utad gis inntrykk av at det utøves frittstående advokatvirksomhet.

1.5.3. Organisasjonsadvokat

Virksomhet som organisasjonsadvokat er iht. domstoloven § 233 b advokatvirksomhet som utøves av en advokat ansatt i en forening eller et lag når bistanden i det vesentlige ytes til medlemmene, og bistanden til andre enn medlemmer er av samme art som den bistanden som ytes til medlemmene.

1.5.4. Bivirksomhet

Forsikringen for internadvokat og organisasjonsadvokat omfatter vedkommendes personlige ansvar ved advokatvirksomhet utenfor ansettelsesforholdet, med følgende begrensninger:

- Total årlig omsetning for bivirksomhet kan ikke overstige kr 400 000
- Forsikringen omfatter ikke rådgivning innenfor skatt og avgiftsrelaterte spørsmål
- Forsikringen omfatter ikke rådgivning i forbindelse med selskapstransaksjoner (M&A) dersom transaksjonsverdien overstiger kr 1 000 000

Det er en forutsetning at det er sendt melding om oppstart av virksomheten til Tilsynsrådet for advokatvirksomhet i henhold til advokatforskriften § 1-1, eventuelt at det er gratis rettshjelp i regi av Advokatforeningen.

1.6. Personopplysninger

Behandlingsansvarlig for personopplysningene som Advokatforeningen behandler er Den Norske Advokatforening, org. nr. 936 575 668, ved generalsekretær Merete Smith, Kristian Augusts gate 9, 0164 Oslo.

De personopplysningene som medlemmet avgir til Advokatforeningen når medlemmet tilslutter seg avtalen er nødvendige for Advokatforeningens administrasjon av sikkerhetsstillelsen/forsikringen. Advokatforeningen vil i forbindelse med registrering av sikkerhetsstillelse hos Tilsynsrådet for advokatvirksomhet avgi følgende personopplysninger om medlemmet til Tilsynsrådet for advokatvirksomhet: fullt navn og fødselsnummer. Advokatforeningen vil avgi de samme opplysningene til Finanstilsynet når medlemmet ønsker sikkerhetsstillelse for eiendomsmevling.

De personopplysningene som medlemmet avgir til Advokatforeningen når medlemmet tilslutter seg avtalen er også nødvendige for at Advokatforeningen kan oppfylle sine forpliktelser overfor sikkerhetsstiller/forsikringsgiver. Advokatforeningen vil jevnlig sende sikkerhetsstiller/forsikringsgiver oversikt over hvilke medlemmer som er dekket av forsikringsavtalen. Advokatforeningen vil i den forbindelse oppgi medlemmets fulle navn.

Siden forsikringen har etterdekning vil de avgitte personopplysningene bli lagret også etter at forsikringsavtalen er sagt opp.

Medlemmet/sikrede har rett til å få informasjon om personopplysningene som er lagret og om behandlingen, og å få utlevert opplysningene, dersom det kreves. Hvis medlemmet/sikrede ønsker å få korrigert eller slettet deler eller alle personopplysningene tilknyttet medlemmet/sikrede, forutsatt at det er anledning til slik sletting, så gjøres det ved å kontakte Advokatforeningen.

Medlemmet/sikrede kan til enhver tid kontakte Advokatforeningen ved spørsmål knyttet til behandlingen av personopplysningene. Dersom medlemmet/sikrede mener at Advokatforeningens behandling av personopplysninger bryter med det som fremgår her eller personvernlovgivningen, herunder personopplysningsloven eller personvernforordningen (GDPR), kan medlemmet/sikrede klage til Datatilsynet.

Deltakelse i Advokatforeningens kollektive avtale for sikkerhetsstillelse og profesjonsansvarsforsikring, forutsetter at Advokatforeningen kan motta følgende opplysninger om skadesaker fra sikkerhetsstiller/forsikringsgiver: Medlemmets/sikredes navn, antall skader, ansvarsgrunnlag og størrelse på reserver og utbetalinger. Advokatforeningen vil benytte opplysningene i anledning forvaltning av medlemskapet i foreningen og forsikringsavtalen, jf. forsikringsvilkårene pkt. 1.4. Disse opplysningene vil ikke bli lagret hos Advokatforeningen.

1.7. Advokatforeningens (forsikringstakers) utvidede rettigheter

Innenfor de grenser som følger av lov eller forskrift har Advokatforeningen rett til involvering ved alle forhold som gjelder administrasjon eller forvaltning av denne forsikringsavtalen. Dette inkluderer rett til involvering på medlemmers vegne, så vel som involvering i egen interesse. Herunder omfattes forhold knyttet til skadehåndtering.

2. Sikkerhetsstillelse for advokatvirksomhet

2.1. Hvem omfattes av sikkerheten

Sikkerheten omfatter advokater som utøver advokatvirksomhet i eget navn.

2.2. Hva omfatter sikkerheten

Sikkerheten dekker erstatningsansvar advokaten pådrar seg ved utøvelse av advokatvirksomhet i henhold til advokatforskriften kap. 2. Herunder omfattes tilbakebetaling av salær eller godtgjørelse iht. tvangskraftig beslutning eller dom.

Sikkerheten dekker ikke ansvar som advokaten etter bestemmelse i eller i medhold av annen lov har stilt annen sikkerhet for.

2.3. Sikkerhetens størrelse, advokatvirksomhet

Sikkerhet stilles med følgende beløp:

- For advokater uten advokatfullmektig, jf. advokatforskriften § 2-5 første ledd: kr 5 mill.
- For advokater som har autorisert(e) advokatfullmektig(er),
jf. advokatforskriften § 2-5 annet ledd: kr 8 mill.

For advokat som utøver inkassovirksomhet må sikkerheten oppfylle de krav som følger av advokatforskriften § 2-5 tredje ledd.

Ved utbetaling under sikkerheten skal sikkerheten fylles opp senest én måned etter utbetalingstidspunktet. Sikkerhetsstiller er ikke forpliktet til å fylle opp sikkerheten, jf. advokatforskriften § 2-5 sjette ledd.

Sikkerhetsstillers ansvar per oppdrag per skadelidt er begrenset til kr 2 mill. jf. advokatforskriften § 2-5 femte ledd.

2.4. Oppgjør under sikkerhetsstillelsen

Skadelidte kan kreve dekning direkte fra sikkerhetsstiller uten først å rette krav mot advokaten. Sikkerhetsstiller kan ikke gjøre gjeldende andre innsigelser overfor skadelidte enn de innsigelser advokaten selv har overfor skadelidte.

Sikkerhetsstilleren kan overfor skadelidte ikke påberope at det er foretatt utbetalinger under sikkerheten, med mindre Tilsynsrådet for advokatvirksomhet er varslet om utbetalingen senest samtidig med at utbetalingen fant sted.

2.5. Regress

Sikkerhetsstiller har rett til å kreve full regress for enhver utbetaling under sikkerhetsstillelsen. Regress gjøres primært mot profesjonsansvarsforsikringen. Dersom kravet helt eller delvis ikke dekkes av forsikringen, kan regress på udekket beløp fremmes mot advokaten.

2.6. Opphør/opsigelse av sikkerhet

Sikkerheten kan sies opp, men oppsigelse av sikkerheten eller bortfall på annen måte kan ikke gjøres gjeldende overfor skadelidte før tre måneder etter at Tilsynsrådet for advokatvirksomhet har mottatt melding om bortfallet. Stilles ny sikkerhet før utløpet av denne perioden, blir bortfallet av tidligere sikkerhet virksom fra det tidspunkt ny sikkerhet er stilt.

3. Sikkerhetsstillelse for eiendomsmegling (alt. utvidelse)

3.1. Hvem omfattes av sikkerheten

Advokater som driver eiendomsmegling iht. eiendomsmeglingsloven § 1-2 (2), og eiendomsmeglingsforetak med advokat som fagansvarlig.

3.2. Hva omfatter sikkerheten

Sikkerheten dekker det ansvar som kan pådras under utøvelse av eiendomsmeglingsvirksomhet i henhold til eiendomsmeglerforskriften kap. 2. Herunder omfattes tilbakeføring av provisjon/godtgjørelse iht. tvangskraftig beslutning eller dom.

3.3. Sikkerhetens størrelse

Sikkerhet stilles overfor Finanstilsynet med kr 45 mill. jf. eiendomsmeglingsforskriften § 2-2 (2).

Ved reduksjon av sikkerheten som følge av utbetalinger, skal sikkerheten fylles opp senest en måned etter utbetalingstidspunktet. Sikkerhetsstiller er ikke forpliktet til å fylle opp sikkerheten.

Sikkerhetsstillers ansvar per formidling per skadelidte er begrenset til kr 15 mill. jf. eiendomsmeglingsforskriften § 2-2 (3).

3.4. Ansvar for premie

Dersom det er tegnet sikkerhetsstillelse og forsikring for eiendomsmeglingsforetak med advokat som fagansvarlig, er foretaket og advokaten solidarisk ansvarlige for innbetaling av premien.

3.5. Oppgjør under sikkerhetsstillelse

Skadelidte kan kreve dekning direkte fra sikkerhetsstilleren uten først å rette krav mot advokaten eller foretaket.

Sikkerhetsstiller kan ikke gjøre gjeldende andre innsigelser overfor skadelidte enn de innsigelser advokaten eller foretaket selv har i forholdet til skadelidte.

Sikkerhetsstiller kan overfor skadelidte ikke påberope at det er foretatt utbetalinger under sikkerheten, med mindre Finanstilsynet er varslet om utbetalingen senest samtidig med at utbetalingen fant sted.

3.6. Regress

For regress gjelder bestemmelsen i pkt. 2.5 tilsvarende.

3.7. Opphør/opsigelse av sikkerhet

Sikkerheten kan sies opp, men oppsigelse av sikkerheten eller bortfall på annen måte kan ikke gjøres gjeldende overfor skadelidte, før tre måneder etter at Finanstilsynet har mottatt melding om bortfallet. Stilles ny sikkerhet før utløpet av denne perioden, blir bortfallet av tidligere sikkerhet virksom fra det tidspunkt ny sikkerhet er stilt.

4. Profesjonsansvarsforsikring for advokatvirksomhet

4.1. Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for deltaker i Advokatforeningens kollektive profesjonsansvarsforsikring.

For advokatvirksomhet utøvet i selskap eller organisasjon, omfatter forsikringen både det ansvar som selskapet eller organisasjonen kan pådra seg og det personlige ansvar for den angjeldende advokat/advokatfullmektig.

Forsikringen omfatter også direkte ansvar som ansatte pådrar seg, hvis ansvaret etter skadeserstatningsloven § 2-1 kunne vært gjort gjeldende overfor arbeidsgiveren, med mindre det kan påvises at den ansattes forsettlige handling fant sted i forståelse med sikredes ledelse. Forsikringsgiver trer ved slike tilfeller inn i arbeidsgivers eventuelle rett til regress.

4.2. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar i egenskap av advokat eller advokatfullmektig, herunder idømte omkostninger og sivile erstatningskrav i straffesak knyttet til arbeid for klient.

Hvor hele eller deler av kravet med sannsynlighet omfattes av forsikringen, og hvor kravet overstiger egenandelen, omfatter forsikringen også kostnader som pådras ved behandling av kravet, jf. pkt. 9.

4.3. Hva forsikringen ikke omfatter (unntak)

Forsikringen omfatter ikke:

- 4.3.1. Ansvar som følger av forsettlig skadevoldende handling eller unnlatelse, med mindre ansvaret følger av pkt. 4.1 tredje ledd.
- 4.3.2. Ansvar for økonomisk oppfyllelse dersom dette følger av kontrakt alene. Med dette skal forstås:
 - ansvar for oppfyllelse av avgitte solvensgarantier, herunder inneståelseserklæringer for økonomiske forpliktelser og kausjoner,
 - ansvar som følger av garanti avgitt som sikkerhet for økonomisk resultat, avkastning eller verdi. Unntaket omfatter ikke bekreftelse på innbetalt aksjekapital.
- 4.3.3. Ilagte straffebøter.
- 4.3.4. Ansvar overfor følgende personer og foretak som identifiseres med sikrede:
 - sikredes nærstående,
 - sikredes arbeidsgiver og selskap i samme konsern som sikredes arbeidsgiver, jf. aksjeloven § 1-3,
 - sikredes arbeidsgivers eiere dersom disse er advokater som utøver advokatvirksomhet i samme eller tilknyttet advokatfirma,
 - selskap der sikredes eller dennes familie har eierinteresser som gir bestemmende innflytelse.

Som nærstående regnes ektefelle, foreldre, søsken og barn samt deres ektefeller. Samboere likestilles med ektefeller. Med samboere menes personer med felles husholdning, som lever i et ekteskapsliknende forhold, og som ifølge Folkeregisteret har samme bopel.
- 4.3.5. Ansvar for skade/tap forårsaket i virksomhet som:
 - leder eller medlem av styre, med mindre dette skulle være et tap arbeidsgiver svarer ansvar for etter skadeserstatningsloven § 2-1, jf. pkt. 4.1 og 4.2. Medlem av avviklingsstyre iht. selskapsloven § 2-43 er likevel omfattet, .
 - medlem av kreditorutvalg ved bobehandling etter konkursloven. Representasjon i Kreditorutvalg iht. rekonstruksjonsloven § 8 er likevel omfattet, .
 - bostyrer/bobestyrer, og som sikrede har plikt til å stille sikkerhet for i henhold til konkursloven § 87 og skifteloven § 91 a.
- 4.3.6. Deltakeransvar i ansvarlig selskap.
- 4.3.7. Ansvar for skade eller tap som advokat, som har tegnet forsikring som internadvokat, forvolder ved:
 - virksomhet i ansettelsesforholdet eller
 - bivirksomhet ut over de rammer som er definert i vilkårenes bestemmelser om generelle forhold.

- 4.3.8. Ansvar for skade eller tap som advokat, som har tegnet forsikring som organisasjonsadvokat, forvolder ved:
- bistand ut over de begrensninger som følger av domstoloven § 233 b eller
 - bivirksomhet ut over de rammer som er definert i vilkårenes bestemmelser om generelle forhold.
- 4.3.9. Ansvar for skade eller tap som forvoldes av advokat med utenlandsk advokatbevilling som praktiserer i henhold til tillatelse fra Tilsynsrådet for advokatvirksomhet og skaden eller tapet skyldes virksomhet utenfor tillatelsen.
- 4.3.10. Erstatningsansvar som skyldes faktisk eller angivelig omstendighet, som har blitt meldt til tidligere forsikringsgiver.
- 4.3.11. Ansvar for å tilbakeføre salær, godtgjørelse eller provisjon. I tilfeller hvor advokaten ved rettskraftig dom er dømt til å betale erstatning, og samtidig dømmes til å tilbakeføre salær knyttet til det oppdraget erstatningsansvaret er pådratt i, dekkes tilbakeføringsansvaret i tillegg til erstatningsansvaret. Dekningen for tilbakeføring av salær er oppad begrenset til 50 % av salæret.
- 4.3.12. Ansvar pådratt ved eiendomsmegling.

4.4. Hvor gjelder forsikringen

Forsikringen gjelder ansvar som pådras i hele verden med unntak for krav som fremsettes i medhold av rettsreglene i USA og Canada, eller krav som fremmes for disse lands domstoler.

Med mindre annet er avtalt, gjelder forsikringen bare ansvar som er pådratt i forbindelse med sikredes virksomhet fra kontor i Norge.

4.5. Når gjelder forsikringen

4.5.1. Ved krav fremsatt

Forsikringen omfatter krav fremsatt i forsikringsperioden. Forsikringsperioden fremgår av forsikringsbeviset.

Krav anses fremsatt på det tidspunkt sikrede eller forsikringsgiver første gang mottar skriftlig krav om erstatning.

4.5.2. Mulighet til å melde omstendigheter

Dersom sikrede i løpet av forsikringsperioden får kunnskap om omstendigheter som kan medføre at krav fremsettes mot sikrede kan sikrede melde dette til forsikringsgiver. Meldingen skal være skriftlig, inneholde opplysninger om omstendighetene og grunnene for den potensielle erstatningsplikten.

Krav som deretter fremsettes mot sikrede, og som begrunnes med eller på annen måte utledes fra de samme omstendighetene, skal anses for å være fremsatt da omstendighetene ble meldt.

4.5.3. Etterdekning – run off

Advokatforeningens kollektive ansvarsforsikring omfatter krav rettet mot sikrede, som på det tidspunkt krav fremsettes, har sluttet å praktisere som advokat eller eiendomsmegler og ikke har kjøpt ny forsikring.

Forsikringen omfatter også krav rettet mot sikrede, som tidligere var privatpraktiserende advokat, og som har endret forsikringskategori til internadvokat eller organisasjonsadvokat, dersom gjeldende forsikring eller forsikringen i tidligere praksis ikke omfatter skaden.

For at forsikringen skal omfatte slike krav er det en forutsetning at:

- Vedkommende hadde profesjonsansvarsforsikring i Advokatforeningens kollektive forsikring ved praksisens opphørstidspunkt og
- kravet begrunnes i handlinger eller unnlaterer foretatt før praksisens opphør.

For krav under dette punktet gjelder de forsikringsvilkår og den forsikringssum som var gjeldende for vedkommende på praksisens opphørs- eller endringstidspunkt.

Krav som fremsettes mot sikredes dødsbo omfattes kun i den utstrekning kravet kan gjøres gjeldende mot boet.

4.6. Forsikringssum

- 4.6.1. Forsikringssummen er angitt i forsikringsbeviset. Angitt forsikringssum gjelder per skadetilfelle.
- 4.6.2. Omkostninger for ekstern advokat og annen sakkyndig bistand dekkes i tillegg til forsikringssummen. Engasjement av ekstern advokat eller annen sakkyndig bistand er nærmere regulert under pkt. 9.
- 4.6.3. Ved skadesaker hvor flere advokater og advokatfullmektiger i samme firma eller i samme kontorfellesskap har medvirket til ett og samme skadetilfelle, er forsikringen begrenset til en sum tilsvarende den forsikringssum som er tegnet av den av de involverte med høyest forsikringssum.

Tilsvarende gjelder for skadesaker hvor advokater og advokatfullmektiger i forskjellige firmaer, herunder kontorfellesskap, har avtalt solidaransvar.

4.7. Sikkerhetsforskrifter

Ved brudd på sikkerhetsforskrifter kan sikrede helt eller delvis miste retten til erstatning, jf. FAL § 4-8.

Ved oppdrag tilknyttet fast eiendom som kan utføres uten krav til særskilt sikkerhet i henhold til eiendomsmeglingsloven, eller der sikrede skal foreta oppgjør mellom parter vedrørende skip eller løsøre registrert i realregister, gjelder sikkerhetsforskriftene i punkt 5.7. tilsvarende.

5. Profesjonsansvarsforsikring for eiendomsmegling

Forsikring for eiendomsmeglingsvirksomhet er en obligatorisk utvidelse dersom det er stillet sikkerhet for eiendomsmegling. Det beregnes tilleggspremie for slik utvidet forsikring.

5.1. Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for de av medlemmene av Advokatforeningens kollektive profesjonsansvarsforsikring som har tegnet separat sikkerhetsstillelse for eiendomsmegling.

Forsikringen omfatter også medhjelpere som tilfredsstillt kravene i Eiendomsmeglingslovens § 4-4 og som er ansatt i samme foretak som medlemmet.

I eiendomsmeglerforetak med advokat som fagansvarlig, er foretaket, samt ansatte medforsikret under fagansvarliges ansvarsforsikring.

For eiendomsmeglingsvirksomhet i eiendomsmeglingsforetak med advokat som fagansvarlig er det en forutsetning for forsikringens gyldighet at:

- eiendomsmeglingsforskriften § 2-8 er oppfylt og
- advokaten, eventuelt sammen med andre advokater i samme advokatfirma, direkte eller indirekte er eier av mer enn 50% av eiendomsmeglingsforetaket.

Det kan i særlige tilfeller gjøres unntak fra forutsetningene om eierskap, dersom rutiner for kontroll og oppfølging anses tilstrekkelig. Søknad om unntak sendes Advokatforeningen.

Forsikringen omfatter også direkte ansvar som ansatte pådrar seg, hvis ansvaret etter skadeserstatningsloven § 2-1 kunne vært gjort gjeldende overfor arbeidsgiveren, med mindre det kan påvises at den ansattes forsettlige handling fant sted i forståelse med sikredes ledelse. Forsikringssaker trer ved slike tilfeller inn i arbeidsgivers eventuelle rett til regress.

5.2. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar i egenskap av eiendomsmegler. Herunder idømte saksomkostninger

5.3. Hvor gjelder forsikringen

Forsikringen gjelder ansvar for meglingsoppdrag i tilknytning til fast eiendom i Norden, som er pådratt i forbindelse med sikredes virksomhet fra kontor i Norge. Forsikringen omfatter ikke krav som fremsettes i medhold av rettsreglene i USA og Canada, eller krav som fremmes for disse lands domstoler

5.4. Når gjelder forsikringen

For forsikring i egenskap av eiendomsmegler gjelder bestemmelsene i punkt 4.5. tilsvarende.

For sikrede som ikke tidligere har hatt eiendomsmeglingsvirksomhet dekket gjennom forsikring, gjelder forsikringen for eiendomsmegling kun for skader som er forårsaket mens forsikringen var i kraft.

5.5. Hva forsikringen ikke omfatter

For forsikring i egenskap av eiendomsmegler gjelder unntakene i punkt 4.3 tilsvarende.

5.6. Forsikringssum

- 5.6.1. Forsikringssummen er angitt i forsikringsbeviset. Angitt forsikringssum gjelder per skadetilfelle og per forsikringsår. Den angitte beløpsbegrensning gjelder også dersom flere advokater og advokatfullmektiger i samme firma har medvirket til ett og samme skadetilfelle.
- 5.6.2. Omkostninger for ekstern advokat og annen sakkyndig bistand dekkes i tillegg til forsikringssummen. Engasjement av ekstern advokat eller annen sakkyndig bistand er nærmere regulert i pkt. 9.

5.7. Sikkerhetsforskrifter

Ved brudd på sikkerhetsforskrifter kan sikrede helt eller delvis miste retten til erstatning, jf. FAL § 4-8.

Sikkerhetsforskriftene gjelder for skader forårsaket etter 1.1.1990. For skader forårsaket før 1.1.1990 gjelder de eventuelle sikkerhetsforskrifter eller handlingsregler som gjaldt på det tidspunkt skaden ble forårsaket.

Følgende sikkerhetsforskrifter gjøres gjeldende:

- 5.7.1. Sikrede skal sørge for tinglysning av pantedokument med urådighetserklæring minst tilsvarende kjøpesummen.

Dette gjelder likevel ikke ved:

- oppgjørsoppdrag hvor selger ikke gis disposisjonsrett over kjøpesummen før tinglyst skjøte foreligger,
- tvangssalg og
- salg fra dødsbo ved privat skifte.

- 5.7.2. Sikrede skal innhente grunnbokutskrift ved omsetning av eiet eiendom (inkl. eierseksjon) og andeler i borettslag, og ved salg av bolig tilknyttet boligaksjeselskap, innhente skriftlig bekreftelse fra selskapets forretningsfører om hvem som er aksjeeier og noterte heftelser.

- 5.7.3. Sikrede skal innhente kopi av selskapsavtaler ved overdragelse av andeler i eiendoms-ANS eller aksjer i boligaksjeselskaper.

- 5.7.4. Sikrede skal kontrollere at selgeren, hvis vedkommende selv ikke har hjemmel til eiendommen, gjennom avtale eller på annen rettslig måte har adgang til å selge eiendommen, og sørge for at kjøper får rettsvern for sitt erverv.

- 5.7.5. Ved omsetning av eiendom med verdi over kr 20 mill. skal ikke oppgjør foretas før sikrede har mottatt skriftlig godkjenning av oppgjøret som er undertegnet av begge parter. Dette gjelder ikke ved tvangssalg.

- 5.7.6. Sikrede skal kontrollere at samtlige heftelser kjøperen ikke skal overta er innfridd før utbetaling av restbeløpet foretas til selgeren.

- 5.7.7. Sikrede skal aldri overlate til selgeren/klienten å innfri heftelsene selv.

- 5.7.8. Sikrede skal aldri avgi inneståelseserklæringer uten i forbindelse med oppdrag som omfatter å forestå oppgjøret mellom partene.

- 5.7.9. For advokat som er fagansvarlig gjelder i tillegg at advokaten/sikrede plikter å oppfylle eiendomsmeglingsforskriften § 2-8.

6. Kriminalitetsforsikring

Kriminalitetsforsikringen er inkludert i Advokatforeningens sikkerhetsstillelse og profesjonsansvarsforsikring.

6.1. Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for (sikrede):

- vedkommendes personlige foretak hvor det utøves advokatvirksomhet
- vedkommendes andel av foretak hvor det utøves advokatvirksomhet
- vedkommendes andel av firma hvor det utøves inkassovirksomhet i medhold av norsk advokatbevilling med sikkerhetsstillelse etter domstolloven § 222.

Dersom sikrede også har tegnet profesjonsansvarsforsikring for eiendomsmeglingsvirksomhet gjennom Advokatforeningen, omfatter forsikringen også:

- sikredes andel av foretak hvor det utøves eiendomsmeglingsvirksomhet i medhold av norsk advokatbevilling med sikkerhetsstillelse etter domstolloven § 222
- sikredes andel i eiendomsmeglingsforetak med advokat som fagansvarlig dersom advokaten direkte eller indirekte er eier av mer enn 50 % av eiendomsmeglingsforetaket.

6.2. Definisjoner

6.2.1. Formuestap

Med formuestap skal forstås direkte økonomisk tap, som ikke er oppstått som følge av fysisk skade på person eller ting.

6.2.2. Ansatte

Som ansatte skal forstås personer som er ansatt hos sikrede og:

- midlertidig ansatte og vikarer og personer som utfører lønnet eller honorert oppdrag for sikrede,
- enhver ekstern konsulent som utfører oppdrag for sikrede,
- en tredjemann, som er engasjert av sikrede i den perioden denne utfører arbeid på sikredes forretningsområde og som er underlagt sikredes instruksjon og kontroll.

6.3. Hva forsikringen omfatter

6.3.1. Formuestap påført sikrede

Forsikringen omfatter formuestap som påføres sikrede som følge av en straffbar handling av enhver art forsettlig begått av sikredes ansatte eller en tredjemann, for å oppnå egen personlig vinning eller med forsett å påføre sikrede en skade.

Forsikringen omfatter også formuestap som følge av en straffbar handling når det etter en politimessig etterforskning fremgår at den eller de som har forårsaket tapet ikke kan identifiseres eller dersom sikrede kan føre bevis som uten rimelig tvil viser at formuestapet er forårsaket av ukjent person.

6.3.2. Formuestap påført tredjemann

Forsikringen omfatter også sikredes ansvar for formuestap som direkte er påført en tredjemann ved en straffbar handling begått av en av sikredes ansatte med forsett for å oppnå egen personlig vinning eller med forsett å påføre tredjemann en skade, dersom sikrede i henhold til gjeldende rett er forpliktet til å erstatte et slikt tap.

Forsikringen omfatter bot eller lignende avtalt tap som følge av kontraktsbrudd som sikrede er rettslig forpliktet til å betale dersom slik plikt er en direkte følge av et formuestap som er dekket av forsikringen. Erstatning for bot er begrenset til 10 % av den forsikringssum som

fremgår i forsikringsbeviset.

6.3.3. **Kostnader ved virus**

Denne forsikring omfatter sikredes merkostnader til rekonstruksjon eller gjenoppretting av data, som følge av virus i programvaren eller andre elektronisk lagrede data eller opplysninger, uansett om det kan bevises hvorvidt viruset kan henføres til en straffbar handling eller ikke.

Erstatning for merkostnadene som nevnt ovenfor, er begrenset til 10% av forsikringssummen som fremgår i forsikringsbeviset.

6.3.4. **Kostnader til rekonstruksjon av data og dokumenter**

Forsikringsdekning for rekonstruksjon omfatter omkostninger til å reprodusere eller gjenopprette elektroniske data, dersom slik data eller informasjon blir reparert eller forsøkt gjenopprettet.

Erstatningen er begrenset til:

- Sikredes utgift til innleid teknisk bistand med henblikk på overførsel eller kopiering av data, som sikrede selv har stilt til rådighet og
- nødvendige og rimelige omkostninger til å skrive på nytt eller endre programvare eller systemer, dersom en slik omskrivning eller endring er nødvendig for å rette opp eller reparere programmer eller for å endre sikkerhetskoder som følge av tap som er omfattet av forsikringen.

Forsikringen omfatter nødvendige og rimelige meromkostninger for sikrede, som er en direkte følge av en straffbar handling. Erstatningen er begrenset til 10 % av forsikringssummen som fremgår i forsikringsbeviset.

6.4. **Hvor forsikringen gjelder**

Forsikringen gjelder tap som påføres eller ansvar som pådras i hele verden med unntak for krav som fremsettes i medhold av rettsreglene i USA og Canada, eller krav som fremmes for disse lands domstoler.

Med mindre annet er avtalt, gjelder forsikringen bare ansvar som er pådratt i forbindelse med sikredes virksomhet fra kontor i Norge.

6.5. **Når forsikringen gjelder**

Forsikringen gjelder formuestap som første gang konstateres i forsikringsperioden.

Et formuestap anses som konstatert på det tidspunkt da sikrede første gang får kunnskap om omstendigheter som vedkommende måtte forstå at kunne medføre formuestap for sikrede. Dette gjelder selv om formuestapets størrelse eller nærmere detaljer ennå ikke er kjent.

Sikredes erstatningsansvar for tredjepersons formuestap, anses konstatert på det tidligste av følgende tidspunkter:

- tapet konstateres som nevnt i avsnittet ovenfor, eller
- krav første gang blir fremsatt skriftlig mot sikrede.

Dersom forsikringen ikke fornyes eller erstattes av tilsvarende forsikring, gjelder forsikringen også for tap som konstateres innen seks måneder etter utløpet av forsikringsperioden, dersom tapet er forårsaket av en straffbar handling, begått før forsikringsperiodens opphør.

6.6. Forsikringssum

- 6.6.1. Forsikringssummen er angitt i forsikringsbeviset.
- 6.6.2. Omkostninger for ekstern advokat og annen sakkyndig bistand dekkes i tillegg til forsikringssummen. Engasjement av ekstern advokat eller annen sakkyndig bistand er nærmere regulert under pkt. 9.

6.7. Serieskadeklausul

Formuestap, som er påført sikrede ved en sammenhengende serie handlinger, som begås av samme person alene eller i medvirkning med andre, anses for å utgjøre et enkelt forsikringstilfelle. Dette gjelder også formuestap, som er utført av ukjent person, dersom omstendighetene viser at det med rimelighet må antas at formuestapet er påført av samme person, alene eller i samarbeide med andre ved en sammenhengende serie av handlinger.

6.8. Hva forsikringen ikke omfatter (unntak)

Formuestap omfatter ikke:

- 6.8.1. indirekte tap eller konsekvenstap, herunder tap av inntekt, med mindre dette uttrykkelig fremgår av andre bestemmelser i vilkårene,
- 6.8.2. tap som skyldes avsløring av forretningshemmeligheter, herunder produksjonsprosesser eller annen fortrolig informasjon uansett om slik informasjon eller hemmelighet er beskyttet ved patent, varemerke, opphavsrett eller annen immateriell rettighet,
- 6.8.3. tap av eller skade på sikredes løsøre, inklusive datamaskiner, maskinpark, inventar og varelager begått av andre enn ansatte, samt skade på eller tap av sikredes faste eiendom,
- 6.8.4. bøter, "punitive damages" og "exemplary damages," avgifter, skatter og interesser som det ikke er lovlig adgang til å forsikre,
- 6.8.5. tap eller skade som bare kan påvises ved resultatberegning eller lagerlister (svinn),
- 6.8.6. den del av tapet som vil medfører vinning for den skyldige
- 6.8.7. tap som følge av en straffbar handling begått av en ansatt eller tredjeperson etter det tidspunkt da en partner, direktør eller annen person i ledende stilling hos sikrede, og som ikke står i ledtog med eller opptre i samarbeide med vedkommende ansatt eller tredjeperson, første gang får kunnskap om at personen har begått en straffbar handling som påfører sikrede et økonomisk tap.

6.9. Sikkerhetsforskrifter

Ved brudd på sikkerhetsforskrifter eller handlingsregler kan sikrede helt eller delvis miste retten til erstatning, jf. FAL § 4-8.

Følgende sikkerhetsforskrift gjøres gjeldende:

- Minst annen hver måned, skal det utføres kontroll av bankkonti av en annen person enn den eller de som har utført banktransaksjonene.

For advokatforetak/-firma med ansatte gjøres i tillegg følgende sikkerhetsforskrift gjeldende:

- Banktransaksjoner over kr 25 000 og banktransaksjoner til utenlandske konti, skal godkjennes og utføres av minst to forskjellige personer.

7. Inkludert utvidelse – Medierådgivning

7.1. Hva utvidelsen omfatter

Utvidelsen omfatter PR-/medierådgivning i følgende situasjoner (forsikringstilfelle) som oppstår i forsikringsperioden:

- medier innhenter eller omtaler disiplinæavgjørelser der sikrede har fått sanksjonene advarsel eller innberetning til Advokatbevillingsnemnden, eller
- medier omtaler eller det i medier påstås mulig deltakelse eller involvering i kriminell handling knyttet til advokatvirksomheten, eller
- medier omtaler påstander om mulig kriminell handling forvoldt av sikrede i vedkommendes advokatvirksomhet, eller
- det i medier er fremmet negative påstander knyttet til sikredes virksomhet som advokat, eller
- situasjoner hvor det er nærliggende å tro at det i medier vil fremmes negative påstander knyttet til sikredes virksomhet som advokat.

Til medier skal her forstås medier i enhver form, inkludert sosiale medier.

Dersom det er tvil om det foreligger et forsikringstilfelle avgjøres dette av Advokatforeningen og forsikringsgiver i samarbeid. Avgjørelsen er endelig.

7.2. Omfang

Utvidelsen omfatter fem timer rådgivning per forsikringstilfelle.

Dersom det har vært omtale i media og omtalen med stor sannsynlighet kan gi sikrede et negativt, eller redusert positivt omdømme, omfatter utvidelsen 10 timer rådgivning per forsikringstilfelle.

Rådgivningen ytes av særskilt kommunikasjonsbyrå i henhold til avtale med forsikringsgiver.

Utvidelsen er begrenset til:

- 20 timer rådgivning samlet for sikrede per år.
- kr 1.000.000 per år for alle skadetilfeller som rammer medlemmer av Advokatforeningens kollektive profesjonsansvarsforsikring

7.3. Regress

Forsikringsgiver kan kreve regress hhv. tilbakebetaling av utbetalte kostnader dersom sikrede blir funnet skyldig i forsettlig straffbart forhold i henhold til rettskraftig avgjørelse.

8. Utvidet dekning for dataangrep

8.1. Definisjoner:

8.1.1. Krenkelse av opplysninger

Med krenkelse av opplysninger menes uautorisert avdekking eller overføring av opplysninger om fysiske eller juridiske personer som ikke er offentlig tilgjengelig, og som sikrede oppbevarer og er ansvarlig for, enten som databehandler eller dataansvarlig i henhold til gjeldende personvernlovgivning.

8.1.2. Sikkerhetsfeil

Med sikkerhetsfeil menes feil i sikredes datasystem som fører til inntrenging, uautorisert tilgang, uautorisert bruk, tjenestenektangrep, tilgangshindring eller mottak/overføring av programvare eller virus som ødelegger eller skader data lagret i sikredes datasystem. Også feil og inntrenginger som følge av tyveri fra sikredes lokaler, datasystem eller ledelse eller ansatt av passord eller kode for nettverkstilgang er å anse som sikkerhetsfeil.

8.1.3. Systemfeil

Med systemfeil menes enhver uaktsom handling og unnlattelse som påvirker drift, vedlikehold eller oppgradering av sikredes datasystem. Systemfeil omfatter ikke uaktsomme handlinger eller unnlattelser foretatt av leverandør av eksternt tjeneste i forbindelse med drift, vedlikehold eller oppgradering av eksterne tjenester og enheter som er koblet inn mot selskapets systemer.

8.1.4. Datasubjekt

Med datasubjekt menes enhver fysisk eller juridisk person som sikrede har innsamlet eller behandlet informasjon om.

8.1.5. Sikredes datasystem

Med sikredes datasystem menes enhver maskinvare, programvare eller komponent som er koblet sammen i et nettverk, og som er tilgjengelig internt eller eksternt, eller som er koblet sammen via datalagring eller andre eksterne enheter som eies, driftes, kontrolleres eller leases av selskapet. Dette omfatter også nettskytjenester og eksterne enheter som er koblet inn mot selskapets systemer. Nettskytjenester gjelder ikke nettskytjenester som bare omfatter programvaretjenester (Software as a Service, SaaS).

8.1.6. Datakidnapping

Med datakidnapping menes enhver trussel eller sammenhengende serie av trusler om å:

- Fysisk skade, forurensning, ødelegge eller overta kontrollen over (inkludert ved hjelp av datavirus) datasystemer og/eller elektroniske data, som sikrede eier eller leier eller er rettslig ansvarlig for, eller
- avsløre elektroniske data som tilhører sikrede og som er innhentet fra sikredes datasystem, i den hensikt å kreve utpressingspenger av sikrede.

8.2. Hva forsikringen omfatter

8.2.1. Nødhjelp

Forsikringen dekker sikredes rimelige og nødvendige honorarer og utgifter for juridiske tjenester, IT- tjenester og beskyttelse av omdømme de første 72 timer fra sikredes første varsel til nødnummeret i forbindelse med faktisk eller mistenkt krenkelse av opplysninger, sikkerhetsfeil eller systemfeil. Nødnummer for varsling er angitt i forsikringsbeviset.

8.2.2. Juridiske tjenester

Ved krenkelse av opplysninger, sikkerhetsfeil eller systemfeil dekker forsikringen sikredes rimelige og nødvendige honorarer og utgifter for rådgiving om, varsling og korrespondanse med relevante tilsynsmyndigheter og datasubjekter, samt rådgivning til den sikrede når det gjelder å svare på spørsmål fra datasubjekter.

For at honorar og utgifter etter dette punkt skal dekkes, kreves det at disse er påført etter den dagen forsikringsgiver er varslet i henhold til punkt 9.5.

8.2.3. IT-tjenester

Forsikringen dekker følgende av sikredes rimelige og nødvendige honorarer og utgifter til spesialist i forbindelse med sikkerhetsfeil eller systemfeil:

- Undersøkelse av sikkerhetsfeil eller systemfeil, herunder følgende:
 - Konstatering av hvorvidt sikkerhetsfeil eller systemfeil har oppstått, hvordan den oppstod og om den fortsatt foreligger og
 - fastsettelse av hvorvidt en slik sikkerhetsfeil eller systemfeil har ført til krenkelse av opplysninger og omfanget av denne.
- Begrensning av sikkerhetsfeil eller systemfeil, herunder begrensning av tjenestenektangrep.
- Oppklaring av tjenestenektangrep og fjerning av eventuelle forekomster av ondsinnet programvare, datakoder eller virus fra sikredes datasystem og/eller identifikasjon av data som har vært utsatt for risiko.
- Undersøkelse av sikredes datasystem for fastsettelse av hvilke utbedringstiltak som er nødvendige for å etterkomme et varsel om regelhåndhevelse.

For at honorar og utgifter etter dette punkt skal dekkes, kreves det at disse er påført etter den dagen forsikringsgiver er varslet i henhold til punkt 9.5.

8.2.4. Gjenoppretting av data

Forsikringen dekker følgende av sikredes rimelige og nødvendige honorarer og utgifter for gjenoppretting av data i forbindelse med sikkerhetsfeil eller systemfeil:

- Undersøkelse av om data som sikredes selskap innehar, kan eller ikke kan gjenoprettes.
- Gjenoppretting av data som sikredes selskap innehar når slike data ikke er maskinlesbare eller er skadet.
- Innlasting og tilpasning av ny lisensiert programvare som ble brukt av sikredes selskap da sikkerhetsfeilen eller systemfeilen oppstod, når den lisensierte programvaren ikke er maskinlesbar.

For at utgifter eller honorarer etter dette punkt skal dekkes, kreves det skriftlig forhåndsgodkjennelse av forsikringsgiver, samt at disse er påført innen seks måneder fra den dagen forsikringsgiver er varslet i henhold til punkt 9.5.

8.2.5. Kommunikasjonsbistand

Forsikringen dekker sikredes rimelige og nødvendige honorarer og utgifter for rådgivning og støtte fra relevant konsulent eller uavhengig rådgiver i forbindelse med begrensning og

hindring av potensielle negative effekter eller skade på omdømme som en følge av dataangrepet.

For at utgifter eller honorarer etter dette punkt skal dekkes, kreves det skriftlig forhåndsgodkjennelse av forsikringsgiver, samt at disse er påført innen seks måneder fra den dagen forsikringsgiver er varslet i henhold til punkt 9.5.

8.2.6. Varslingskostnader

Forsikringen dekker sikredes rimelige og nødvendige honorarer og utgifter i forbindelse med granskning, informasjonsinnsamling, forberedelse for og varsling av datasubjekter og/eller enhver relevant tilsynsmyndighet av en faktisk eller mistenkt krenkelse av opplysninger.

For at honorar og utgifter etter dette punkt skal dekkes, kreves det at disse er påført innen seks måneder fra den dagen forsikringsgiver er varslet i henhold til punkt 9.5.

8.2.7. Utgifter til forhandling ved krav om utpressingspenger

Ved datakidnapping dekker forsikringen utgifter til forhandlingsbistand med utpresserne.

8.3. Hva forsikringen ikke omfatter

Forsikringen dekker ikke:

8.3.1. Systemer

- Elektrisk eller mekanisk feil i infrastruktur som ikke er sikredes datasystem, uansett om den er under sikredes kontroll eller ikke, herunder strømbrydd, overspenning og spenningsreduksjon, eller
- feil med telefonledninger, dataoverføringsledninger, satellitter eller annen infrastruktur for telekommunikasjon eller nettverk som ikke kontrolleres av sikrede eller en ekstern tjenesteleverandør, eller
- satellittfeil.

8.3.2. Korrigering av svakheter

Utbedring, forbedring eller korrigering av svakheter eller defekter i sikredes datasystem, prosesser, maskinvare eller programvare i drift eller viruskontroller som eksisterte før sikkerhetsfeilen eller systemfeilen, uavhengig av om denne sikkerhetsfeilen eller systemfeilen kan tilskrives en slik svakhet eller defekt.

8.3.3. Ulovlig innsamling

Krav som stammer fra opplysninger som forsettlig er samlet inn eller oppbevart av sikrede i strid med gjeldende lovgivning.

8.4. Når gjelder forsikringen

Forsikringen gjelder for krenkelse av opplysninger, sikkerhetsfeil, systemfeil og datakidnapping som inntreffer i forsikringsperioden såfremt varsling er foretatt i henhold til bestemmelsene i pkt. 9.5.

8.5. Forsikringssum

Forsikringssummen er angitt i forsikringsbeviset.

8.6. Sikkerhetsforskrifter

Ved brudd på sikkerhetsforskrifter kan sikrede helt eller delvis miste retten til erstatning, jf. FAL § 4-8.

Følgende sikkerhetsforskrifter gjøres gjeldende:

- Alle vesentlige IT programmer skal være beskyttet med personlig passord som systemet automatisk pålegger brukerne å endre minst hver 90. dag.
- Back-up filer av elektroniske data skal foretas minst en gang hver uke og oppbevares sikkert utenfor sikredes forretningssted, eventuelt at sikrede har system for at filer automatisk lagres parallelt hos ekstern leverandør.
- Sikrede skal ha rutiner for å hindre uautorisert bruk av datamaskiner eller dataprogrammer, herunder at IT-nettverket er beskyttet av brannmur og virusbeskyttelse med automatisk oppdatering.

9. Behandling av erstatningskrav

9.1. Sikredes plikter ved mottatte krav

Når krav er fremsatt mot sikrede jf. pkt. 4.5.1 annet ledd hhv. 6.5 tredje ledd, skal sikrede varsle forsikringsgiver/sikkerhetsstiller uten ugrunnet opphold.

Uten samtykke fra forsikringsgiver/sikkerhetsstiller må sikrede ikke innrømme noen erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

Sikrede plikter for egen regning å gi forsikringsgiver/sikkerhetsstiller alle opplysninger av betydning for sakens behandling, samt å møte ved forhandlinger eller rettergang.

9.2. Forsikringsgivers/sikkerhetsstillers plikter ved mottatte krav

Ved krav mot sikrede, hvor hele eller deler av kravet med sannsynlighet omfattes av forsikringen, og hvor kravet overstiger egenandelen, forplikter forsikringsgiver seg til å:

- utrede ansvarsspørsmålet,
- forhandle med kravstiller/skadelidte,
- prosedere sikredes sak, hvis det blir reist søksmål mot noen som er sikret etter forsikringsavtalen,
- betale skadeserstatning.

Forsikringsgiver avgjør om det skal innhentes ekstern bistand fra advokat eller annen sakkyndig, og hvilke advokater eller sakkyndige som skal benyttes. Ved valg av ekstern bistand legges det vekt på sikredes ønske.

Kostnader til advokat eller sakkyndig som er engasjert av sikrede selv, dekkes bare etter godkjenning fra forsikringsgiver.

Dersom et krav vedrører så vel forsikrede som ikke-forsikrede forhold, skal sikrede og forsikringsgiver bestrebe å oppnå en rimelig fordeling av erstatninger og omkostninger mellom den sikrede og forsikringsgiver. Det skal tas hensyn til den juridiske og økonomiske risiko ved de forsikrede og ikke-forsikrede forhold.

Er forsikringsgiver/sikkerhetsstiller villig til å ordne en sak i minnelighet, eller betale ansvarssummen i henhold til en domsavgjørelse, svarer ikke forsikringsgiver eller sikkerhetsstiller for videre utgifter ved tvisten.

Forsikringsgiver eller sikkerhetsstiller har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

9.3. Sikredes plikter ved oppdagelse av straffbare forhold

Dersom sikrede får kunnskap om formuestap, som kan skyldes straffbare forhold som konstateres i forsikringsperioden, og som kan være dekket under pkt. 6, skal sikrede uten ugrunnet opphold melde forholdet til forsikringsgiver.

Dersom det er avdekket et straffbart forhold skal sikrede:

- anmelde forholdet til politiet og
- bistå forsikringsgiver med alle opplysninger og dokumentasjon i forbindelse med behandling av tapet.

Sikrede må ikke erkjenne erstatningsplikt eller godkjenne erstatningskrav uten forsikringsgivers samtykke.

9.4. Dokumentasjon av tap ved oppdagelse av straffbare forhold

Sikrede kan selv velge å dokumentere tapet for egen regning, eller benytte en uavhengig konsulent for å fastslå skadetilfellet. Sikrede utpeker en uavhengig konsulent etter avtale med forsikringsgiver. Den utvalgte konsulenten skal:

- undersøke de faktiske omstendigheter omkring tapet,
- fastsette tapets størrelse,
- fastslå om sikredes kontrollprosedyrer ble brutt eller omgått,
- gi anbefalinger om å forebygge lignende tap i fremtiden og
- utarbeide en rapport på norsk eller engelsk (to eksemplarer) som leveres til sikrede og forsikringsgiver.

Ved undersøkelsen skal Advokatforeningens retningslinjer for private granskninger følges så langt de passer.

Forsikringsgiver betaler omkostningene for bruk av konsulenten dersom tapet er dekket av forsikringen. Dersom tapet ikke er erstatningsmessig, fordeles kostnadene likt mellom sikrede og forsikringsgiver. Det trekkes ingen egenandel i omkostninger til konsulenten, og slike omkostninger dekkes i tillegg til den forsikringssum som fremgår i forsikringsbeviset.

Såfremt sikrede og forsikringsgiver etter vurdering av konsulentfirmaets rapport ikke kan oppnå enighet om hvorvidt og i hvilket omfang det foreligger en dekningsmessig formueskade, kan hver av partene kreve spørsmålet avgjort ved voldgift i henhold til reglene i voldgiftsloven av 14. mai 2004 nr. 25.

Forsikringsgiver betaler omkostningene til voldgiftsretten, dersom tapet er dekket av forsikringen. Dersom tapet ikke er erstatningsmessig, fordeles kostnadene likt mellom sikrede og forsikringsgiver. Spørsmålet om dekning av partenes egne prosessomkostninger avgjøres av voldgiftsretten.

9.5. Ved skadetilfelle etter vilkårenes punkt 7 eller 8

Dersom sikrede får kunnskap om hendelser, som kan falle inn under pkt. 7 eller 8, skal sikrede uten ugrunnet opphold også melde forholdet til forsikringsgiver. Slik melding skal være skriftlig.

9.6. Serieskadeklausul

Krav som fremmes mot sikrede eller sikkerhetsstiller/forsikringsgiver og som utspringer fra samme eller gjentatte ansvarsbetingende handlinger eller unnlatelser tilknyttet samme oppdrag, skal anses som ett skadetilfelle, og anses for å være fremsatt på det tidspunkt da første krav ble fremsatt mot sikrede eller sikkerhetsstiller/forsikringsgiver.

9.7. Egenandel for forsikring

Ved skadetilfeller som medfører erstatningsutbetaling, betaler sikrede en egenandel. Egenandelen utgjør kr 50 000. Det er ikke egenandel ved de utvidede dekningene for henholdsvis mediehåndtering og dataangrep, ref. pkt. 7 og 8.

Mellom den sikrede og skadelidte må det ikke inngås avtale om at egenandelen helt eller delvis skal ettergis. Overtredelse kan medføre bortfall av forsikringsgivers ansvar.

9.8. Begrensninger i forsikringsgivers erstatningsplikt

Forsikringsgiver svarer ikke for tap, økning eller skade som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med jordskjelv og vulkanske utbrudd, atomkjernereaksjoner, krig eller krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.

9.9. Svik mot forsikringsgiver

Den som gjør seg skyldig i svik mot forsikringsgiver taper enhver rett etter forsikringsavtalen. Har sikrede flere forsikringsavtaler med forsikringsgiver, taper sikrede også rett til erstatning etter disse ved samme hendelse, og forsikringsgiver kan med en ukes varsel si opp enhver forsikringsavtale med sikrede.

9.10. Frist for å melde krav

FAL §8-5 er fraveket til fordel for sikrede ved at sikrede mister retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til forsikringsgiver innen tre år etter at krav er fremsatt i henhold til pkt. 4.5.1 annet ledd, eller konstatert i henhold til pkt. 6.5, eller inntruffet i henhold til pkt. 8.4

9.11. Adresse

Gjensidige Forsikring ASA
Postboks 700 Sentrum
0106 OSLO
skademelding.advokatforeningen@gjensidige.no

9.12. Lovvalg og verneting

Dersom det ikke er gjort særskilt avtale som fremgår av forsikringsbevis eller det følger av ufravikelige regler i Lov av 27. november 1992 nr. 111 om lovvalg i forsikring gjelder at denne forsikringsavtale er underlagt norsk lov, og tvister forbundet med denne avtalen skal avgjøres ved norsk domstol.

Sikrede kan kreve at tvist avgjøres ved voldgift i henhold til lov om voldgift av 14. mai 2004 nr. 25.